

От: **gergana kirilova**

Date: nm, 13.02.2026 г. в 10:48

Subject: Становище относно предложените изменения в Наредбата за прием в общинските детски ясли и градини

To: lyudmila.stoeva@sofia.bg <lyudmila.stoeva@sofia.bg>, boryana.taseva@sofia.bg <boryana.taseva@sofia.bg>

Уважаема г-жо Тасева,
Уважаема г-жо Стоева,

Във връзка с провежданото обществено обсъждане на проекта за изменение и допълнение на Наредбата за прием на деца в общинските самостоятелни детски ясли и детски градини на територията на Столична община, изразявам мотивирано несъгласие с две точки от, а именно както следва :

– предложението предвиждащо незабавно настаняване в общинска детска ясла или детска градина на дете, чийто родител е задържан под стража или изтърпява наказание „лишаване от свобода“.

Считам, че предложената разпоредба противоречи на основополагащи принципи на правото, в частност на принципа на равенство пред закона, съгласно който всички граждани са равни пред закона и не се допускат ограничения на права или привилегии, основани на лично или обществено положение.

В случая се създава нормативно гарантирана привилегия за конкретна категория лица, без да е предвиден обективен и съпоставим критерий, който да обоснове различното третиране спрямо други деца в сходно или по-тежко положение – например деца с починали родители, деца на родители с тежки заболявания, деца на самотни майки/самотни родители, както и деца, при които родителят е в трайна невъзможност да полага грижи. За тези групи не се предвижда автоматично и незабавно настаняване, а се прилага общ ред и преценка по административна процедура.

Съгласно принципите достъпът до предучилищно образование следва да се осъществява при условия на равнопоставеност, прозрачност и недопускане на дискриминация. Въвеждането на извънреден прием извън общия ред, без ясни, общовалидни критерии за всички деца в риск, създава предпоставки за нарушаване на тези принципи.

Допълнително, подобна регулация обективно подкопава доверието на работещите и законосъобразно поведение проявяващи родители в институциите. Родители, които изпълняват своите законови задължения, заплащат данъци и осигуровки и спазват установения ред за кандидатстване, често остават без място за децата си поради недостиг в системата. В този контекст създаването на автоматична и безусловна преференция за конкретна група случаи поражда усещане за неравнопоставеност и демотивира законосъобразното поведение, което следва да бъде насърчавано, а не индиректно обезценявано.

Наличието на социална нужда безспорно следва да бъде отчетено. Подкрепата за деца в риск е задължение на държавата и общината. Но тази подкрепа следва да бъде структурирана чрез единен механизъм за оценка на индивидуалната нужда, приложим към всички сходни хипотези, а не чрез създаване на изрично и безусловно предимство за определена категория случаи.

В условията на хроничен недостиг на места в общинските детски ясли и градини, подобна разпоредба обективно води до ограничаване на достъпа на други деца, без да е налице ясна законова делегация за въвеждане на такова изключение.

Категорично възразявам и срещу предложението за отписване на дете, посещаващо подготвителна група, при отсъствие повече от 15 дни от учебното време в рамките на една учебна година, без ясно разграничение дали отсъствията са по уважителни причини.

Съгласно действащото законодателство, включително , предучилищното образование за децата от 4-годишна възраст е задължително. В този смисъл подзаконен нормативен акт не следва да въвежда механизъм, който на практика води до изключване на дете от системата поради отсъствия, без да е предвидена ясна процедура, гаранции за правото на образование и съобразяване с принципа на най-добрия интерес на детето.

В предложения текст липсва разграничение между уважителни и неуважителни причини за отсъствие, което създава правна неяснота и риск от непропорционално засягане на правото на достъп до задължително образование – включително в случаи на заболяване, медицински показания или сериозни семейни обстоятелства.

Подобна разпоредба противоречи и на принципа на съразмерност, тъй като най-тежката последица – отписване – се предвижда без ясно определени критерии и без гарантирана възможност за индивидуална преценка и защита на правата на детето.

С оглед на изложеното считам, че предложенията по тези точки следва да бъдат преразгледани и приведени в съответствие с конституционните принципи, законовата уредба и изискванията за равнопоставеност, правна сигурност и защита на правото на образование.

По останалите предложения за промяна – оставам по скоро неутрална, отколкото съгласна.

С уважение,
Г.Кирилова